VII. ISTE'MOL BOZORI

CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI

2023- yilning yanvar-martida chakana tovar aylanmasi 3 957,6 mlrd. so'mni tashkil etdi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 101,2 foizni tashkil etdi.

Xo'jalik yurituvchi subyektlarning mulkchilik shakllari bo'yicha chakana tovar aylanmasi

	mlrd. so'm	*2022- yil yanvar-martiga nisbatan foiz hisobida*	*yakunga nisbatan foiz hisobida*
Jami	**3 957,6**	**101,2**	**100,0**
shu jumladan mulkchilik shakllari bo'yicha:			
davlat mulki	-	-	-
nodavlat mulki	3 957,6	101,2	100,0
undan fuqarolarning xususiy mulki	561,9	101,5	14,2

Savdo korxonalarining chakana savdo aylanmasi hajmi 2023- yilning yanvar-martida 3 957,6 mlrd. so'mni tashkil qilib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 101,2 foizni tashkil etgan.

Yakka tartibdagi tadbirkorlikning jami chakana savdo hajmi joriy yilning yanvar-mart oylarida 2250,9 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 100,6 foizga o'sdi.

2023- yilning yanvar-martida chakana savdo aylanmasi tarkibi

	mlrd. so'm	*2022- yil yanvar-martiga nisbatan foiz hisobida*	*yakunga nisbatan foiz hisobida*
Chakana tovar aylanmasi	**3 957,6**	**101,2**	**100,0**
shu jumladan:			
savdo korxonalari	1144,8	102,4	28,9
Yakka tartibdagi tadbirkorlik	2 250,9	100,6	56,9
shundan: uyushmagan sektor (tashkil etilmagan savdo faoliyati)	561,9	101,5	14,2

Uyushmagan savdo tovar aylanmasi

4,7 mlrd.so‘m

Tuzlamalar

6,1 mlrd.so‘m

Q
xo‘jaligi mahsulotlari
r
‘

12,0 mlrd.so‘m

Zirovarlar

1,0 mlrd.so‘m

Gullar, o‘simlik va nihol ko‘chatlari (manzarali va qishloq xo‘jaligi)

6,2 mlrd.so‘m

S
mahsulotlari

2022- yilning yanvar-mart oylarida viloyatning barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo‘jaligi mahsulotlari sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlama kuzatuvi o‘tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra savdo aylanmasi hajmi 261,7 mlrd. so‘mni tashkil etdi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari savdosiga (157,9 mlrd. so‘m) to‘g‘ri keldi.

5,4 mlrd.so‘m

Tuxum

16,3 mlrd.so‘m

T

2,3 mlrd.so‘m

Chorva mollari va parrandalar uchun har hil yem-hashaklar

40,0 mlrd.so‘m

Non va non mahsulotlari

9,8 mlrd.so‘m

Don mahsulotlari (mosh, loviya, no‘xat, guruch va boshqalar) mahsulotlari

157,9 mlrd.so‘m

Yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari

H

ning barcha hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollarini sotuvchi jismoniy shaxslar tanlama kuzatuvi o‘tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra ko‘rsatkichlarda o‘z aksini topgan:

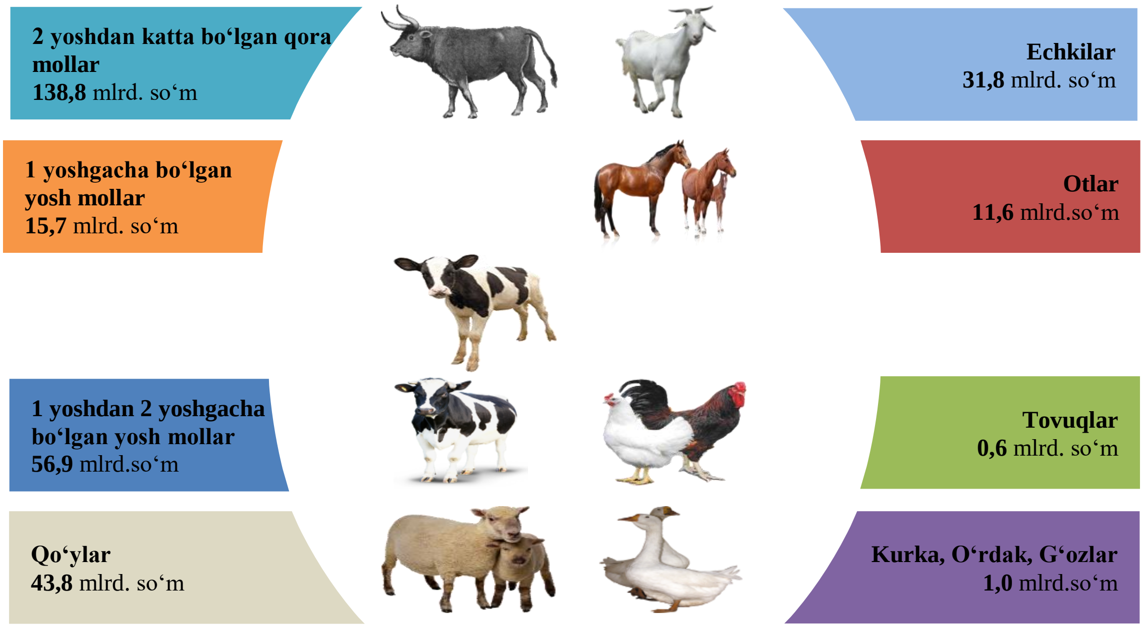

,

Viloyat bo‘yicha 2023- yilning yanvar-mart oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi **834,3** mlrd. so‘mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan **102,3 %** ga o‘sdi. Shu jumladan, yirik korxonalarning savdo tovar aylanmasi **172,3** mlrd. so‘mni (o‘zgarish sur’ati **2,5 marta**), kichik biznes subyektlarining savdo tovar aylanmasi **662,0** mlrd. so‘mni tashkil etib **88,6** % ga o‘sdi.

O'sish (o'zgarish) **sur'atlari,** *foizda*

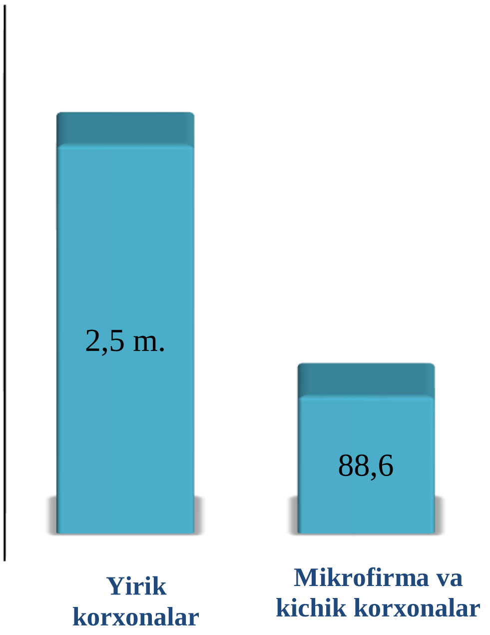

Umumiy ovqatlanish sohasining tovar aylanmasi 102,5 mlrd. so'mni tashkil etib 2022- yilning yanvar-martiga nisbatan 100,6 foizni tashkil etdi.

Chakana savdo tovar aylanmasida aholi jon boshiga o'tgan yilning shu davriga nisbatan 99,1 foiz bo'lib, 1133,7 ming so'mni tashkil etdi.

2023-yilning yanvar-mart oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 3 957,6 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 101,2 foizga o'sdi. Shu jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi 194,6 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 111,5 %), kichik tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 950,2 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 100,7 %), Jismoniy shaxslarning tovar aylanmasi 2 812,8 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 100,8 %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 561,9 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 101,5 %) tashkil etdi.

Yanvar-mart oylarida chakana savdo tovar aylanmasi hajmi, *(mlrd. so'm)*

Hajmi yuqori tumanlar

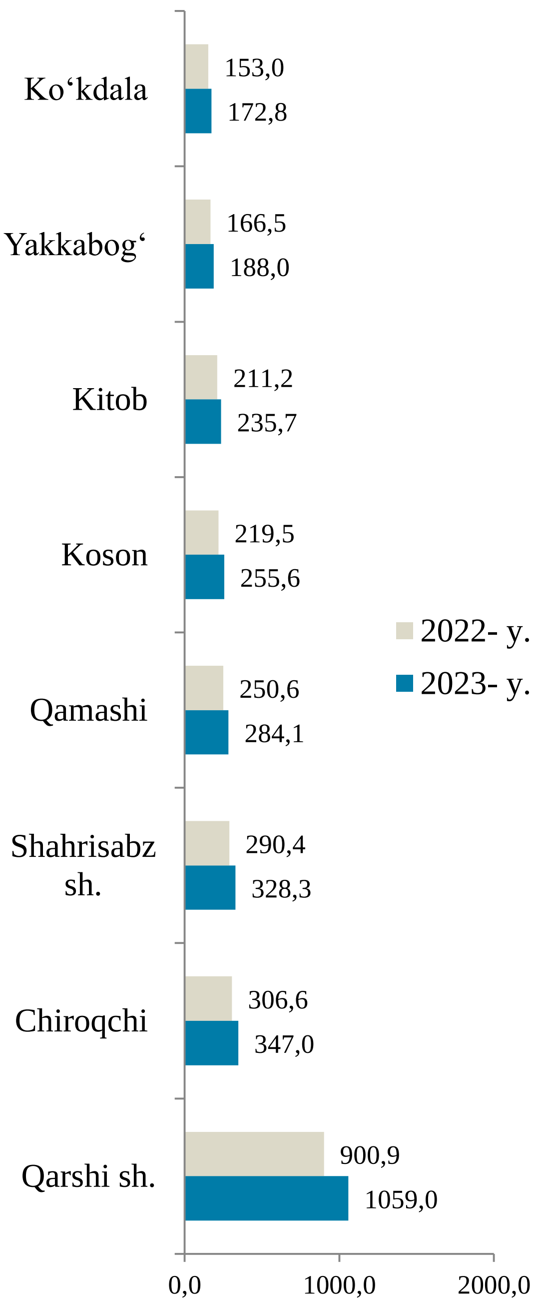

Hajmi past tumanlar

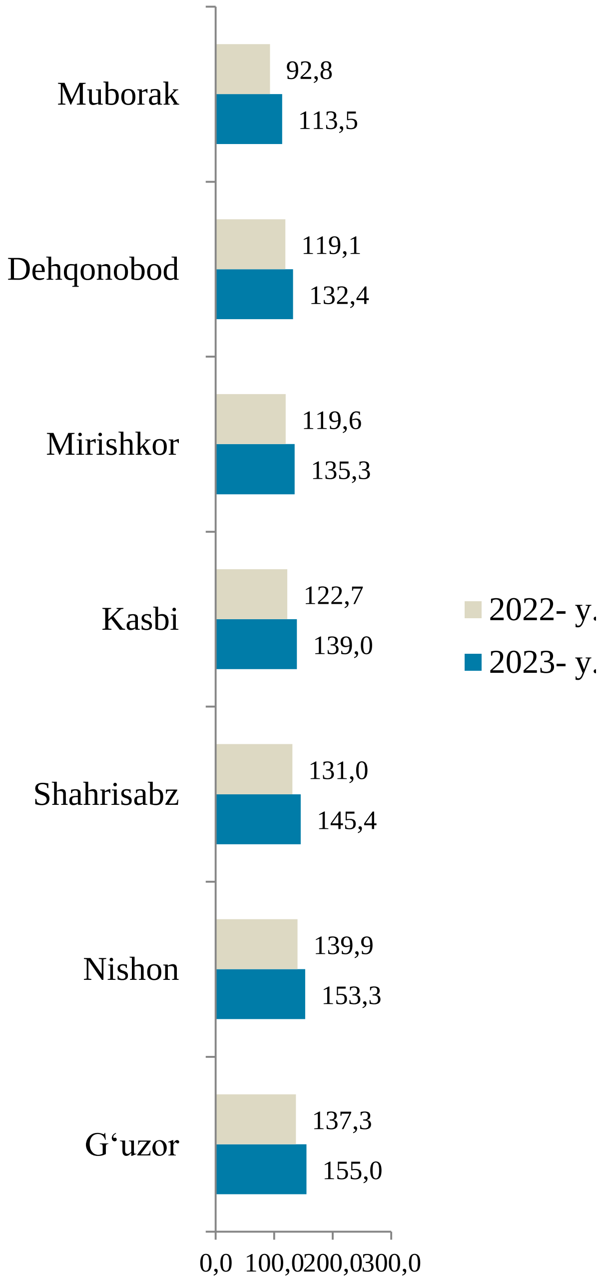

Chakana savdo tovar aylanmasi hajmida katta ulushiga ega bo'lgan Qarshi shahri (Viloyat bo'yicha jami tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 26,8 %), Chiroqchi (8,8 %), Shahrisabz shahri (8,3 %) va Qamashi tumanlari (7,2 %) chakana savdo tovar aylanmasining o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning tovar aylanmasi hajmi 194,6 mlrd. so‘mni tashkil qilib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 111,5 foizni tashkil etdi. Bu esa umumiy savdo hajmining 4,9 % ulushiga to‘g‘ri keladi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi statistik hisob-kitoblarga ko‘ra, 3 762,9 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2022- yilning yanvar-mart oylariga nisbatan 100,8 foizni tashkil etdi. Viloyat miqyosida ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 95,1 foizga teng kelmoqda.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi,
(jamiga nisbatan foiz hisobida)

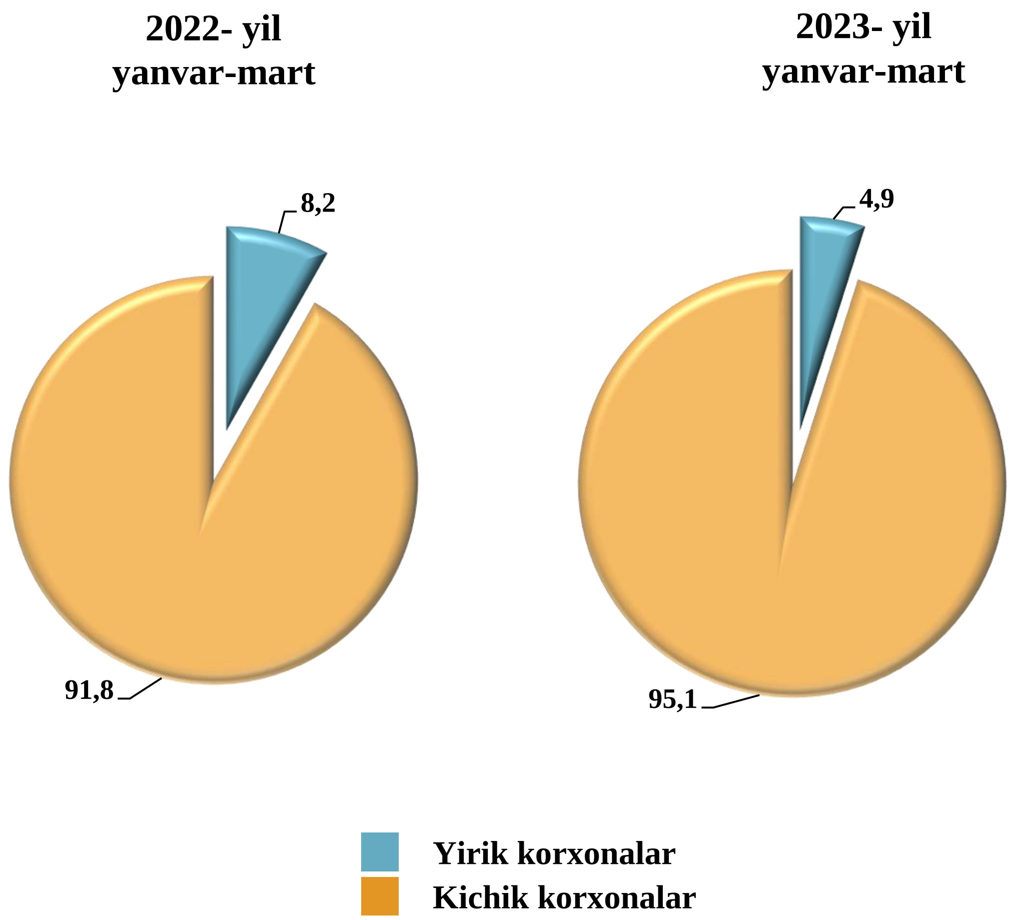

Kichik tadbirkorlik va yirik korxonalarning chakana savdo tovar aylanmasi hajmi

	yirik korxonalar (mlrd.so'm)	*o'tgan yilning shu davriga nisbatan, % da*	*kichik tadbirkorlik (mlrd.so'm)*	*o'tgan yilning shu davriga nisbatan, % da*
Qashqadaryo viloyati	**194,6**	**111,5**	**950,2**	**100,7**
shaharlar:				
Qarshi	129,3	121,9	310,3	101,0
Shahrisabz	5,2	197,2	91,1	97,7
tumanlar:				
G'uzor	1,5	49,8	42,7	101,2
Dehqonobod	1,7	92,7	37,8	97,5
Qamashi	2,8	68,0	50,2	98,6
Qarshi	3,5	76,2	25,2	107,6
Koson	12,6	2,5 m.	69,5	100,3
Kitob	2,7	27,0	67,6	100,7
Mirishkor	1,9	119,9	12,9	101,6
Muborak	11,6	8,3 m.	29,5	100,2
Nishon	1,8	81,6	25,6	99,5
Kasbi	2,5	102,7	31,6	103,6
Ko'kdala	0,1	-	19,6	104,0
Chiroqchi	7,0	45,3	63,5	101,8
Shahrisabz	7,4	73,2	45,0	100,1
Yakkabog'	2,9	74,9	28,0	103,0

2023- yil yanvar-mart oylarida chakana savdo tovar aylanmasida kichik tadbirkorlik subyektlarining o'sish sur'ati bo'yicha Qarshi (107,6 %), Kasbi (103,6 %) Ko'kdala (104,0 %), Yakkabog (103,0 %) va Koson tumanlarida (100,3 %) yuqori darajada bo'ldi. Chakana tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning ulushi 4,9 foizni tashkil etib, yirik korxonalarning eng katta ulushi Qarshi shahrida (12,2 %), Muborak (10,2 %) va Koson (4,9 %) tumanlarida kuzatildi.